

Autor: Anna Skubisz

Temat: Wystawa Ziem Odzyskanych i Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju we Wrocławiu – odbudowa czy propaganda?

Scenariusz jest przeznaczony do realizacji w szkole ponadgimnazjalnej, na lekcji historii

Liczba uczniów: klasa

Czas trwania lekcji: 2 × 45 minut

Cel lekcji

Uczeń:

- zna podstawowe fakty związane z okolicznościami organizacji Wystawy Ziem Odzyskanych oraz Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju,
- rozumie cel zorganizowania przez władze PRL Wystawy Ziem Odzyskanych oraz Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju,
- ocenia kontekst międzynarodowy lat powojennych oraz jej wpływ na sytuację na ziemiach polskich,
- zajmuje stanowisko, w którym rozstrzyga czy Wystawa Ziem Odzyskanych oraz Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju miały charakter wyłącznie propagandowy,
- wykorzystuje materiał zawarty w Polskiej Kronice Filmowej oraz innych tekstach źródłowych do tworzenia narracji historycznej.

Metody dydaktyczne

- rozmowa nauczająca,
- dyskusja na forum klasy,
- praca z materiałem audiowizualnym,

- burza mózgów,
- praca pod kierunkiem nauczyciela.

Struktura lekcji

Część organizacyjna lekcji trwająca 5 minut:

- przedstawienie założeń merytorycznych zajęć,
- przekazanie materiałów pomocniczych.

Tabela (wzór):

Odbudowa	Propaganda

Część I

Wprowadzenie: rozmowa nauczająca: informacje o sytuacji Wrocławia po II wojnie światowej.

Pytania do uczniów

- Kiedy, kto i dlaczego podjął decyzję dotyczącą losów Ziemi Zachodnich?
- Jaka była sytuacja polityczna i społeczna miasta po zakończeniu wojny?

Informacje: stan prawny Wrocławia i jego mieszkańców, prezydent Wrocławia Bolesław Drobner i jego polityka, Ministerstwo Ziemi Odzyskanych i Władysław Gomułka, Atlas „Demart” – Mapa ziem polskich po 1945 roku.

Analiza materiału: Polska Kronika Filmowa – podczas oglądania filmu uczniowie wpisują do tabeli argumenty potwierdzające odbudowę lub propagandę oraz czytają tekst przemówienia Władysława Gomułki

Dyskusja: przedstawienie argumentów na potwierdzenie roli propagandowej Wystawy Ziemi Odzyskanych, ale również przedstawienie argumentów na rzecz odbudowy.

Część II

Wprowadzenie nauczyciela na temat Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju, przedstawienie okoliczności jego zwołania, informacja o uczestnikach (prezentacja PowerPoint), podstawy ideologiczne, zwrócenie uwagi uczniów na atmosferę zjazdu.

Pytanie do uczniów

- Wskażcie cechy świadczące o rzeczywistym „zimnowojennym” charakterze Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju.

Podsumowanie – ocena roli Wystawy Ziemi Odzyskanych oraz Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju w świadomości społecznej i politycznej wrocławian i Polaków.

Materiały dydaktyczne

1. Polska Kronika Filmowa: PKF 1948 DS Wystawa Ziemi Odzyskanych <https://www.youtube.com/watch?v=wCZaDC7GfDU>
2. Polska Kronika Filmowa: PKF 37/1948 Kongres Intelktualistów – wiec w Hali Ludowej <http://www.repozytorium.fn.org.pl/?q=pl/node/5989>

3. Gregor Thum, Obce miasto. Wrocław 1945 i potem. Tekst przemówienia Władysława Gomułki str. 238.

Proponowana praca domowa

Opracuj notki biograficzne pięciu przedstawicieli świata kultury i nauki, którzy gościli we Wrocławiu podczas Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju.